

ב"ה, גליון בית מדרשנו, בית המדרש בית שמואל (ראדומיטלא), פ' תצנה, אדר תשנ"א. ב"ה
ברכת מזל טוב למורנו הרב שליט"א והרבנית שתחי', ולכנס הרב ר' י'ש' דוד נ'היי"ר
ורעינתו הרבנית שתחי', לשדוכי בתם המהוללה, הינדא עכס שתי' עב"ג הבה"ח חו"ב
כ' יעקב יוסף שיחי' בהגר"י גרינפעלד שליט"א, רב דחסידי בעלזא-אנטווערפן יצ"ו,
יה"ר שהקשק יהי' קש"ק לברכה והצלחה, לבחת, ולתפארת האבות הגה"ק זי"ע.

ישועות תן. לחכ"א הי"ו. בדבר דמי ביטוח-חיים (לייף-פאליטי כלע"ז) שהתשלומים
הם רק לאחר מות הבוסח. איך לדון בזה לענין ירושה? כיון שהביטוח
בחיי הבוסח, לא שיה יותר מכפי שאפשר למוכרו בטובת הנאה (שע"ז בלבד שפיר אפשר
לדון דין ירושה), א"כ לא זכה בהממון מחיים, ולא שייך בי' מתנה וירושה. ויזמא
לפ"ז שהממון שייך למי שחוק המדינה מזכהו, כיון שאין סותר לדיני ירושה דאורייתא-
תא. אמרתי, שלכאורה אפשר לדמות לכופר המכואר בגמ' ב"ק דמ"ב וברמב"ם פ"א
מהל' נזקי ממון הלכה ב' שג"כ אין משתלם כי אם לאחר מיתה, אעפ"כ יש בו דין
ירושה, אבל כיון שהוי ראוי אין הבעל נוטל בראוי כבמחזק, אבל דין ירושה יש
בו, ועי' בתוס' שם ד"ה והוה לי' ראוי, מש"כ בטעם שהי' הו"א שיהי' לזה דין
מחזק. עכ"פ דין ראוי יש לזה, וא"כ שייך לאותם היורשים הזכאים ליטול מהראוי.
זולת אם הביטוח נעשה על שם מה שהוא, כגון אשתו וכדומה, ובנקוט כשיטת הגר"ח"ע
מוילנא ז"ל, שצוואה חוקית יש לה תוקף גם עפ"י תורה, אזי יש לדון גם בנדוננו
כפי החוק, מצד מצוה לקיים דברי המת.

ראובן הבטיח לשמעון בעד מוסד, איזה סכום, ושמעון בעצמו ג"כ הבטיח מעצמו לאותו
מוסד. אם מותר לשמעון לעכב בדבתו, עד שראובן ישלם לו הבטחתו, כי שמעון נתן מ-
כספו להמוסד בעד ראובן. טרם כל צריך להודיע ההלכה לכל עסקן שאם הוא נותן
להמוסד או למי שעוסק עבורו (אחד יחיד אחד צבור) בלא שהבטיח ביקשו על כך, הוא
בנדבתו קיבל אתריות, ואין לו תביעה על הבטיח, כל זמן שהבטיח לא ביקשו לשלם
בעבורו בינתיים. ממילא פשוט הדבר בנדוננו, שאין לשמעון לעכב הבטחתו להמוסד
בעד ראובן שלא שילם להמוסד או לשמעון בעד המעות ששילם בעבורו, וזה פשוט.

פ' תצנה. בבעל הטורים, ת' צוה, רמז למצות הדלקת נרות של שבת על ידי הנשים, נשי"ם
בגימט' ת', עיי"ש. הקשר למצות הדלקת המנורה בביהמ"ק, יובן עפ"מ"ש ב-
גליון הקודם (לנשואי בני ביגל-קליין) בביאור כלי ההיכל, המנורה והשלחן, המסמלים
עבודת האיש והאשה, בקדושת ביתם, זה בתורתו המושפעת מהמנורה, וזו בכשרות הבית,
המאכלים המוצרכים למזון בני הבית, המושפע מהשלחן. והמנורה אשר האירה אל עבר
השלחן, שעבודת האשה, מוארת באור התורה שמושפע מהמנורה. ועי"ז זוכים לבנים מאי-
רים באור התורה, וכמושחז"ל הרגיל בנר הוויין לי' בנים תלמידי חכמים. בכך שפיר
רמז הדלקת נר שבת על ידי נשים, שהאשה עלי' להשגיח על צרכי הבית, במצות
הדלקת המנורה, שמנורה מאירה על השלחן, לרמז שהנהגת הבית צריכה להיות מוארת
באור התורה.

ואתה חביר אל כל חכמי לב אשר מלאותיו רוח חכמה, הכתוב משנה כאן מלשון רבים ל-
לשון יחיד, ללמדנו שהמלוי של רוח חכמה תלוי, באיחוד לב של כל החכמים כאיש אחד
בלב אחד, שישתייך לקרונם בלשון יחיד, וז"ש אשר מלאותיו.
ובשם הגר"ש סופר אבד"ק קראקא ז"ל (מובא בס' גן רוח) ראיתי כתוב לאמר, שלהמון
בית ישראל ב' המובן כהבגדים לכבוד ולתפארת כפשוטם, אמנם לחכמי לב, נצטווה
מרע"ה ללמדם כוונות עליוניות שבבגדי כהונה (כמבואר בזוה"ק) בכדי לקדשו לכהנו
לי, אתו"ד. אבל עי' באור החיים הק', ותראה כוונת לכבוד ולתפארת, ג"כ לא כל כך
פשוטה, כבוד רומז ע"ש אדנ"י, תפארת רומז ע"ש הוי"ה, ומעלין בקודש. ואפ"ל שזו
היתה הכוונה הפשוטה אצל דוד דעה שכמדבר. אבל החכמי לב שבהם, זכו לגדולה מהם,
באופן שאלו ואלו דא"ח.

אגב, עי' בדברי חנוך שבס' גן רוח הנ"ל, בירור גדול בענין מתנת יחיד למקדש,
אי חיישינן לשמא לא ימסרם לצבור יפה יפה, שיש בזה מבוכה גדולה, ומסקנתו שרק
במנחת העומר בשבעה עשר, שנתוסף חשש, שהשעורים יאסרו מכה את ענבי נזיריך, שהמסומר
להדיוט, בפירות שביעית נאסר, ולא לגבוה. רק אז חיישינן לשמא לא ימסרו לצבור
יפה יפה, ולא במקום שאין רק חשש אחד, ומיישב בזה סתירות רבות שיש בענין, ודפח"ח.

אזהרה לצבור, דרכי המסחר בשנים האחרונות מסובכים מאוד, ואין לינצל מחשבי ריבית
דאורייתות, ודרכבן, אשר עליהן נאמר פורץ גדר ישכנו נחש. לכן כל אשר
יראת ה' נוגע בלבבו, יתייעץ עם רבו כדת מה לעשות, בכדי שלא יכשל (ועי' בספר
תקנת רבים להר"ר אלטר עזריאל מאיר איגר מלובלין זצ"ל, ובשו"ת מהר"ש ח"ה וח"ז).

ששע"א. הגר"י גרינפעלד הנ"ל סיפר בעת ההתקשרות, בשם הרר"י מפשוורסק שליט"א,
שבעת התקשרות אא"ז הדב"ח זי"ע עם הגה"ק מטשרקאס זי"ע, והחתן (מהר"מ
מהורנוסטייפל ז"ל) הי' נכד הרר"ז זי"ע, הוזכר שפעם בלומד הרר"ז בס' שלה"ק ו-
השק"ט נכד-ילד מוטל בעריסה. ירד השלה"ק מגנזי מרומים להשקיט הילד, בכדי ש-
הרר"ז יוכל ללמוד ספרו במנוחת הנפש, כל כך היתה חשוב אצל השלה"ק ללמוד הרר"ז
בספרו, שהשריח את עצמו לרדת מעולם העליון לעוה"ז. וכשמע הדב"ח, הסיפור מהגה"ק
מטשרקאס, מפסיקו מלטפר עוד מיחוס החתן כנהוג בעת התקשרות, באומרו כי די לו זה.